

Quickscan voor werkplekbegeleiders

Schoolopleiders en instituutopleiders van de Academische Opleidingsschool Quadraam (AOQ) hebben samen een Quickscan ontwikkeld die een beeld geeft van de kwaliteit van de begeleiding van werkplekbegeleiders (WPB). De Quickscan geeft niet alleen een objectief beeld van de werkplekbegeleiding, maar moet ook aanzetten tot actie.

Visie op goede begeleiding

In de Quickscan is de visie van de AOQ op goede begeleiding geoperationaliseerd. Deze visie is gebaseerd op adaptief begeleiden (zie o.a. Van Ginkel, Oolbakkink, Meijer, & Verloop, 2015). Een WPB is ontwikkelingsgericht en zet op de juiste momenten de juiste begeleidingsstrategie in. Goede begeleiding ontstaat in interactie met de student en in een specifieke context.

De Quickscan moet antwoord geven op de volgende vragen: wat is kwalitatief goede begeleiding? Hoe weet een WPB of hij zijn werk goed doet? Hoe kunnen anderen daar een beeld van krijgen? De Quickscan kijkt vanuit vier perspectieven naar de WPB:

- Hart (attitude)
- Hoofd (kennis)
- Handen (vaardigheden)
- Brede context (in de school en als lid van AOQ-team in relatie tot de instituten).

Opbrengsten

In alle gevallen leidt de Quickscan tot een goed gesprek over kwaliteit van werkplekbegeleiding. Werkplekbegeleiders worden zich bewust van hun sterke kanten en kanten die aandacht vragen. Het stimuleert hen tot verdere professionalisering en ontwikkeling.

Contactgegevens:

Quadraam	Frank Crooijmans	f.crooijmans@quadraam.nl
RDA	Harmen Schaap	h.schaap@docentenacademie.ru.nl
HAN ILS	Ellen Leenaarts-Gunnewijk	ellen.gunnewijk@han.nl

Naam:

Datum:

1. Attitude (t.o.v. AOQ, instituten, leraar in opleidingen en begeleiding):

Wat	Onvoldoende aanwezig	In ontwikkeling	Voldoende	Goed
De WB werkt vanuit de ambitie de talenten van de leraar in opleiding maximaal te ontwikkelen.				
De WB-er staat open voor feedback op zijn eigen functioneren en vraagt daar ook zelf om (bijv. van de leraar in opleiding, de schoolopleider, de instituutopleider, de leidinggevende).				
De WB heeft oog voor de afhankelijke positie van de leraar in opleiding.				
De WB heeft aandacht voor relatie in de begeleiding van de leraar in opleiding en investeert daarin actief.				
De WB heeft aandacht voor competentieontwikkeling bij de leraar in opleiding.				
De WB neemt voldoende tijd voor de leraar in opleiding.				
De WB staat open voor kennis, ideeën, vaardigheden die de leraar in opleiding inbrengt (zodat er sprake is van een gezamenlijk leerproces).				
De WB geeft de leraar in opleiding professionele ruimte om te experimenteren, te leren van fouten en voor de ontwikkeling van een eigen docentstijl.				
De WB blijft op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen in het eigen vak door (vak)literatuur bij te houden, actief informatie te verwerven en scholingsbijeenkomsten/congressen bij te wonen.				
De WB blijft op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen in het begeleiden van leraar in opleiding door (vak)literatuur bij te houden, actief informatie te verwerven en scholingsbijeenkomsten/congressen bij te wonen.				

2. Kennis:

Wat	Onvoldoende aanwezig	In ontwikkeling	Voldoende	Goed
De WB heeft kennis van verschillende begeleidingsstrategieën en kan deze gericht en flexibel toepassen.				
De WB is bekend met het instrumentarium dat de begeleiding van de leraar in opleiding in zijn leerproces kan ondersteunen (bijv. leerwerkplan, koppelkaart, leerroutekaart)				
De WB heeft kennis van formatief en summatief beoordelen en kent de beoordelingsinstrumenten die passen bij het opleidingstraject van de leraar in opleiding die wordt begeleid.				

3. Vaardigheden:

Wat	Onvoldoende aanwezig	In ontwikkeling	Voldoende	Goed
De WB stemt de manier van begeleiding zo goed mogelijk af op de leerbehoefte en het ontwikkelingsniveau van de leraar in opleiding.				
De WB schakelt tussen coachende, begeleidende en meer sturende begeleidingsvaardigheden.				
De WB daagt de leraar in opleiding uit voor hem leerzame situaties op te zoeken: binnen de klas, binnen de school, binnen het VOC.				
De WB gaat met de leraar in opleiding in gesprek over zijn houding en gedrag in de klas.				
De WB gaat met de leraar in opleiding in gesprek over de ontwikkeling van een professionele identiteit.				
De WB weet de leraar in opleiding te motiveren, inspireren en enthousiasmeren				
De WB kan systematisch en gericht de leraar in opleiding observeren, zowel in interactie met leerlingen als met collega's.				
De WB is in staat om de leraar in opleiding steeds de verbinding te laten maken tussen theoretische uitgangspunten en de onderwijspraktijk.				
De WB kan constructieve feedback geven en durft daarbij ook kritisch te zijn (eerlijk, functioneel, confronterend, tactvol).				
De WB is in staat de leraar in opleiding op een zorgvuldige manier te beoordelen en maakt daarbij op de juiste manier gebruik van de beschikbare instrumenten, zoals Rubrics, woordrapport, etc.				
De WB kent de leerdoelen van de leraar in opleiding en werkt planmatig en resultaatgericht				

met de leraar in opleiding aan zijn leerproces (leerwerkplan is onderwerp van gesprek).				

4. De WB-er in brede context:

Wat	Onvoldoende aanwezig	In ontwikkeling	Voldoende	Goed
De WB bezoekt actief professionaliserings-bijeenkomsten op de eigen school, binnen het VOC en bij de partner-lerarenopleidingen				
De WB overlegt proactief met de coördinerend schoolopleider en de instituutsopleider				
De WB levert een bijdrage aan de zichtbaarheid van de AOQ binnen de school.				
De WB investeert in het steeds verbeteren van de praktijk van de AOQ door knelpunten tijdig aan te geven en door verbeter suggesties te doen.				
De WB kent de structuur van de AOQ en weet waar hij extra hulp kan vinden wanneer de situatie hierom vraagt (b.v. video-interactie)				

Het invullen van deze Quickscan heeft me de volgende ontwikkelpunten opgeleverd:

- 1.
- 2.
- 3.